

BRM.0006.99.2025

Ostrów Wielkopolski 13.11.2025 r.

Pan Przewodniczący Komisji

- **Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych,**

Rady Miejskiej

Proszę o zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie:

uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2026 - 2029.

Jednocześnie informuję, iż Pani Prezydent Miasta proponuje poprosić do udziału w posiedzeniu Komisji w celu przedstawienia tematu p. Annę Kryjom-Korzeniewską – Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Dariusz Grzeszczyk

Projekt

z dnia 12 listopada 2025 r.
Zatwierdzony przez

PREZYDENT MIASTA

Beata Klimek
Beata Klimek

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO**

z dnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata
2026 - 2029.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.), uchwala się, co następuje

§ 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2026 - 2029, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

KIEROWNIK BIURA

Milena Tacik
Milena Tacik

INSPEKTOR

mgr Karolina Szwedziak
mgr Karolina Szwedziak

DYREKTOR WYDZIAŁU

Anna Kryjoni - Korzeniewska
Anna Kryjoni - Korzeniewska

ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA

Sebastian Górski
Sebastian Górski

RADCA PRAWNY

Zbigniew Zieleziński
Zbigniew Zieleziński

Zastępca Inspektora
Ochrony Danych

Michał Piechocki
Michał Piechocki

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego
z dnia 2025 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO
NA LATA 2026-2029**

SPIS TREŚCI

I.	Metryczka gminy.....	3
II.	Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Ostrowa Wielkopolskiego	3
III.	Dane do diagnozy pozyskane od podmiotów Miasta w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocą w rodzinie, wśród mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego	5
IV.	Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych.....	19
V.	Ocena spójności ze Strategią Rozwoju dla Ostrowa Wielkopolskiego z perspektywą do roku 2030+	22
VI.	Ocena spójności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski na lata 2024-2029	25
VII.	Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.....	27
VIII.	Planowane zadania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2026-2029.....	29
IX.	Koordinowanie zadań gminnego programu.....	38
X.	Finansowanie zadań gminnego programu.....	38
XI.	Podstawy prawne.....	38
XII.	Wykaz skrótów.....	39

WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026–2029, zwany dalej Gminnym Programem, jest dokumentem określającym działania realizowane w ramach własnych zadań gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadania programowe stanowią w dużej mierze kontynuację działań podejmowanych w latach ubiegłych. Program skierowany jest do całej społeczności lokalnej Ostrowa Wielkopolskiego, a nie tylko do osób uzależnionych czy pijących ryzykownie lub szkodliwie.

Podstawy prawne działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień w Polsce określają:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.

Przywołane akty prawne określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu i narkotyków, regulują kwestie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, wskazują zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację oraz źródła finansowania.

Narodowy Program Zdrowia (NPZ) definiuje zadania w zakresie ograniczania używania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, psychotropowych, substancji zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (tzw. „dopalaczy”), a także w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i ograniczania dostępności fizycznej alkoholu. Zadania te realizowane są w ramach Celu operacyjnego 2: „Profilaktyka uzależnień – zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom”.

Zgodnie z art. 12 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gminny program powinien uwzględniać m.in. kwestie dotyczące maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, usytuowania miejsc ich sprzedaży i podawania oraz godzin sprzedaży.

W Polsce handel alkoholem jest reglamentowany – traktowany jako szczególny rodzaj działalności niepodlegający zasadom wolnego rynku. Za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiada samorząd gminny. Rada gminy, w drodze uchwał, określa liczbę punktów sprzedaży, godziny ich otwarcia oraz zasady usytuowania. Opłaty z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowią dochód gminy, który przeznaczają się na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem problemom wynikającym ze spożycia alkoholu.

Dostępność alkoholu może mieć charakter ekonomiczny (relacja między ceną a dochodami konsumentów) oraz fizyczny (gęstość punktów sprzedaży, ich rozmieszczenie i godziny otwarcia). Ograniczanie dostępności odbywa się zarówno poprzez regulacje ustawowe, jak i uchwały samorządu lokalnego.

Gminny Program opiera się na analizie lokalnych danych oraz diagnozie problemów społecznych przygotowanej przez jednostki miejskie i instytucje współpracujące. Pozostaje on spójny ze Strategią Rozwoju Miasta Ostrowa Wielkopolskiego z perspektywą do roku 2030+ oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024–2029.

Realizację Gminnego Programu koordynuje Wydział Spraw Społecznych – Referat Profilaktyki Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim. Prezydent Miasta sporządza coroczny raport z wykonania Programu i efektów jego realizacji, który

przedkłada Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku sprawozdawczym.

I. METRYCZKA GMINY

Ostrów Wielkopolski to miasto leżące w województwie wielkopolskim na Wysoczyźnie Kaliskiej. Przez miasto przepływa rzeka Ołobok- lewy dopływ Prosny. Ostrów Wielkopolski jest jednym z dwóch głównych ośrodków Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. Powierzchnia miasta wynosi 41,90 km² i tym samym miasto stanowi 3,65% powierzchni powiatu ostrowskiego. Miasto graniczy z 3 gminami powiatu ostrowskiego, od południa z gminą Przygodzice, od północnego zachodu z gminą Raszków oraz od strony północno-zachodniej i wschodniej z dwiema rozdzielonymi częściami gminy wiejskiej Ostrów Wielkopolski.

Miasto podzielone jest na 11 osiedli:

- Osiedle nr 1 „Śródmieście”,
- Osiedle nr 2 „Wenecja”,
- Osiedle nr 3 „Krępa”,
- Osiedle nr 4 „Jana Pawła II”,
- Osiedle nr 5 „Pruślin”,
- Osiedle nr 6 „Stare Kamienice”,
- Osiedle nr 7 „Zacisze – Zębców”,
- Osiedle nr 8 „Odolanowskie”,
- Osiedle nr 9 „Nowe Parcele”,
- Osiedle nr 10 „Parcele Zacharzewskie”,
- Osiedle nr 11 „Powstańców Wielkopolskich”.

Tabela nr 1. Liczba ludności Miasta Ostrowa Wielkopolski w latach 2022 – 2024.

	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców (tylko mieszkańcy zameldowani na pobyt stały)	66 882	66 084	65 209

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Referat Ewidencji Ludności, Dowodów Osobistych i Spraw Mieszkaniowych Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

II. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROZEŃ SPOŁECZNYCH OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO¹

Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski zleciła przeprowadzenie w marcu 2024 r. „Diagnozy uzależnień młodzieży szkolnej w Ostrowie Wielkopolskim”¹. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zdiagnozowania obszarów potencjalnych uzależnień młodzieży szkolnej,
- zidentyfikowania przyczyn problemów uzależnień wśród młodzieży,
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień,

¹ Diagnoza wykonana przez Pracownię Badań Opinii Publicznej Społeczności Lokalnej i Rynku, Jarocin.

- określenia działań profilaktycznych skierowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom.

Badania zostały przeprowadzane w marcu 2024 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 1 206 osób. Badanie przeprowadzono metodą anonimowej ankiety wśród uczniów klas VI–VIII szkół podstawowych na terenie Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

2.1. Uczniowie szkół podstawowych z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego

W badaniu diagnozującym problemy społeczne młodzieży szkolnej na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego wzięło udział 1 206 uczniów. Badania zostały przeprowadzone wśród uczniów klas VI, VII i VIII szkół podstawowych. Ankiety wypełniło 49,3% dziewczynek i 50,7% chłopców.

Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- uczniowie przeważnie rozpoczynają korzystanie z używek po raz pierwszy w przedziale wieku 10-13 lat,
- najczęściej po raz pierwszy po alkohol sięgają trzynastolatkowie (28,6%), dwunastolatkowie (23,8%), jedenastolatkowie (11,2%) i dziesięciolatkowie (10,2%); łącznie w tym przedziale wieku znajduje się 73,8% ankietowanych, którzy pili alkohol,
- żaden uczeń z VI, VII i VIII klasy szkół podstawowych nie pije alkoholu codziennie,
- młodzież, która pije alkohol najczęściej wybiera: piwo (52,4%), wino (30,6%), czystą wódkę (21,4%) i drinki (21,4%),
- 38,4% ankietowanych uczniów uznało, iż narkotyki są niemożliwe do zdobycia, z kolei dla 35,7% ankietowanych niemożliwe do zdobycia są dopalacze. Tylko 1,9% ankietowanych uczniów uznało, że narkotyki są bardzo łatwe do zdobycia, natomiast 2,0% określiło, że dopalacze są łatwo dostępne,
- wśród głównych powodów picia alkoholu respondenci wskazali: „chcę czuć się dorosłym” (34,7%), „muszę, żeby zacząć się bawić” (24,9%), „namawiają koledzy, nie chcę być inny/a” (19,0%), „być „spoko” i na luzie” (18,5%) oraz „w ten sposób lepiej sobie radzę ze stresem” (17,5%),
- na pierwszym miejscu wśród powodów zażywania narkotyków przez uczniów jest stwierdzenie: „kręca mnie rzeczy zakazane” (26,1%), „być spoko i na luzie” (17,4%), „muszę, żeby zacząć się bawić” (17,2%), „w ten sposób lepiej sobie radzę ze stresem” (15,8%) oraz „namawiają koledzy, nie chcę być inny/a” (15,3% wskazań),
- w opinii uczniów aż 73,8 % rodziców nie posiada wiedzy, że ich dzieci korzystają z używek. Żaden rodzic nie dysponuje wiedzą, że jego dziecko używa narkotyków i dopalaczy,
- 34,4% ankietowanych uczniów VI, VII i VIII klas szkół podstawowych traktuje cyberprzemoc jako problem występujący w szkole,
- tylko 9,8% ankietowanych uczniów nie korzystało z substancji psychoaktywnych, z ww. substancji korzystało 90,2%, tj. 1077 uczniów,

- głównym miejscem inicjacji zażywania używek uczniów klas VI, VII i VIII szkół podstawowych w Ostrowie Wielkopolskim jest „dom”. Na drugim miejscu ankietowani wskazują „w innych miejscach” oraz na trzecim „w parku i na ulicy”.
- 64,2% rodziców w ogóle nie rozmawia ze swoimi dziećmi na temat zagrożeń młodzieży od substancji psychoaktywnych i cyberprzemocy. Natomiast według opinii ankietowanych 27,9% rodziców „rzadko” rozmawia ze swoimi dziećmi o tych zagrożeniach.
- uczniowie VI, VII i VIII klas szkół podstawowych w obliczu problemów nadużywania używek i zagrożeń cyberprzemocą zadeklarowali, że zwrócą się przede wszystkim „do rodziców” (35,8 - średnia arytmetyczna dla wszystkich używek) oraz w dużo mniejszym stopniu, gdyż o 16,7 punktów mniej – „do poradni uzależnień” (19,1) oraz „do starszego rodzeństwa” (16,4).

III. DANE DO DIAGNOZY POZYSKANE OD PODMIOTÓW MIASTA W ZAKRESIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM ALKOHOLU, NARKOTYKÓW, UZALEŻNIENIAMI BEHAVIORALNYMI ORAZ POMOCĄ W RODZINIE, WŚRÓD MIESZKAŃCÓW MIASTA OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO

Dla zdiagnozowania sytuacji natury społecznej oraz prawnej, jakie wywołuje spożycie alkoholu w naszym mieście w tabelach ujęto działania prowadzone przez służby pomocowe w latach 2022 – 2024.

W celu zdiagnozowania dostępności napojów alkoholowych na rynku lokalnym do opracowania przyjęto lata 2022 – 2024. Jako wskaźniki wyznaczające dostępność alkoholu przyjęto liczbę wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu, liczbę zezwoleń niewykorzystanych (wolnych), liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczbę mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży, kwotę pozyskanych środków z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kwotę, która przypada rocznie na zakup alkoholu przez każdego mieszkańca Miasta. Dane obejmujące ten zakres przedstawiono w poniższych tabelach.

3.1. Lokalna dostępność alkoholu

Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski określa Uchwała L/575/2018 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 27 czerwca 2018 r.

Limit ten wynosi: 220 zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz dla piwa, dla napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa): 200 zezwoleń. Dla napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu ustalono liczbę zezwoleń 180.

Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski ustalono dla napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 190, a poza miejscem sprzedaży: 410.

Tabela 2. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w latach 2022 – 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba uchwalonych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych ogółem	600	600	600
Liczba zezwoleń wydanych przedsiębiorcom pozostających w obiegu prawnym (ogółem)	583	585	569
Liczba zezwoleń poza obiegiem prawnym (wolnych niewykorzystanych)	17	15	31

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Referat Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

Zezwolenia pozostające poza obiegiem prawnym, niewykorzystane są wskaźnikiem dużej dostępności alkoholu. Organy gmin, stosownie do swoich kompetencji, opracowując projekty gminnych programów, a następnie podejmując uchwały w sprawie ich przyjęcia, powinny ująć w nich potrzeby i zalecenia odnośnie sposobu ograniczania dostępności alkoholu.

Tabela nr 3. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych z podziałem na spożycie poza miejscem i w miejscu sprzedaży wykorzystanych w latach 2022 – 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba ogółem wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych w mieście	230	231	225
Liczba mieszkańców Miasta (tylko mieszkańcy zameldowani na pobyt stały)	66 882	66 084	65 209
Liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych	291	286	290

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Referat Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

Bardzo niski, niekorzystny wskaźnik dotyczący liczby osób przypadających na jeden punkt sprzedaż napojów alkoholowych - im mniej osób, tym większa dostępność alkoholu. Badania i praktyka wyraźnie wskazują, że skrupulatna kontrola dostępności alkoholu może zmniejszać ilość problemów alkoholowych i poprawiać jakość życia mieszkańców danego obszaru. Spożycie alkoholu i nasilenie problemów społecznych rosną, gdy zwiększa się gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydłużają się godziny ich sprzedawania³⁾. Światowa Organizacja Zdrowia rekomenduje: 1000-1500 osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych.

W 2022 roku wydano 60 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (sklepy) oraz wydano 50 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (lokalne gastronomiczne). W 2023 roku wydano 155 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w sklepach oraz wydano 31 zezwoleń

³⁾ Problemy związane z dostępnością alkoholu - środowiskowe metody zapobiegania, Świat Problemów 2001.

na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w lokalach gastronomicznych. Z kolei w roku 2024 wydano 90 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w sklepach oraz wydano 41 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w lokalach gastronomicznych.

Tabela nr 4. Wartość alkoholu sprzedanego w punktach sprzedaży na terenie Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski oraz kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy, statystyczny mieszkaniec.

ROK	2022	2023	2024
Wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski	102 712 493,78 zł	106 036 490,38 zł	94 108 278,93 zł
Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego	66 882	66 084	65 209
Kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy, statystyczny mieszkaniec Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski	1 535,73 zł	1 604,57 zł	1 443,18 zł

Źródło: Dane uzyskane na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Wartość sprzedanego alkoholu w placówkach handlujących alkoholem w Gminie Miasto Ostrow Wielkopolski wzrasta analizując lata 2022 oraz 2023.

W 2023 roku wyniosła 106 036 490,38 zł; jest to o 3 323 966,60 zł więcej niż w 2022 roku. Odnotowano wzrost wartości sprzedaży alkoholu, co może wskazywać na utrzymującą się wysoką dostępność alkoholu na rynku lokalnym. Rok 2024 przynosi spadek wartości sprzedanego alkoholu, co jest wynikiem znaczącego obniżenia się liczby mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego. Kolejnym, czułym, wskaźnikiem dużej dostępności alkoholu jest wzrastająca, w przedziale lat 2022-2023 kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy, statystyczny mieszkaniec (w tym dziecko). W 2023 roku jest to kwota 1 604,57 zł. Mniejsza kwota odnotowana została w 2024 roku, na co również wpływ miał spory spadek liczby mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

W 2022 roku cofnięto 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wygaszono 109 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2023 roku cofnięto 3 zezwolenia, wygaszono 170 zezwoleń, natomiast w 2024 roku nie cofnięto żadnego zezwolenia, przy czym wygaszono 143 zezwolenia. Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży alkoholu wynosiła w roku 2022 – 291, w 2023 – 286, natomiast w roku 2024 – 290.

Zgodnie z Uchwałą Nr L/574/2018 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych ustala się, że zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie wydaje się w punktach usytuowanych w odległości mniejszej niż 50 metrów mierzonej ciągiem komunikacyjnym od następujących obiektów:

1. kultu religijnego,
2. placówek oświatowych do wejścia do punktu sprzedaży.

3.2. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim

Z informacji uzyskanych od Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim wynika, że w związku z alkoholem w 2022 roku w oddziałach szpitalnych hospitalizowanych było 127 osób. W 2023 roku takich osób było 158, natomiast w 2024 r. hospitalizowano 155 osób.

W 2022 roku liczba pacjentów Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, będących pod wpływem alkoholu wyniosła 103 osoby, w 2023 roku - 91 osób, natomiast w 2024 roku - 71 osób. Wśród nieletnich przyjętych do szpitala w 2022 roku pod wpływem alkoholu znalazło się 10 osób, w 2023 roku przyjęto 13 nastolatków, natomiast w roku 2024 - 14 osób. W żadnym roku nie stwierdzono zatrucia alkoholem ze skutkiem śmiertelnym. Na podstawie przekazanych z ZZOZ informacji wynika, iż w roku 2022 na oddział ginekologiczno-położniczy przyjęto 1 pacjentkę w ciąży pod wpływem alkoholu, natomiast w 2023 roku - 2 kobiety.

Najczęściej leczonymi schorzeniami związanymi z nadużywaniem alkoholu były: marskość wątroby, ostre zatrucie, zespół uzależnienia, zaburzenia psychiatryczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem alkoholu.

Tabela nr 5. Działania Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2022 - 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba osób hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z alkoholem	127	158	155
Liczba pacjentów SOR będących pod wpływem alkoholu	103	91	71
Liczba nieletnich osób przyjętych do szpitala będących pod wpływem alkoholu	10	13	14

Źródło: Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim.

Powyższa tabela wskazuje na wzrost, względem roku 2022, liczby osób hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z alkoholem oraz wzrost liczby osób nieletnich przyjętych do szpitala, będących pod wpływem alkoholu.

W 2022 roku w ostrowskim szpitalu hospitalizowana była z powodu schorzeń związanych z narkotykami 1 osoba, a w związku z dopalaczami 12 osób. W 2022 roku odnotowano 5 osób niepełnoletnich będących pod wpływem narkotyków. Jak wynika z informacji Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim w 2023 roku z powodu narkotyków hospitalizowano 17 osób, a z powodu dopalaczy 46 osób. Pod wpływem narkotyków hospitalizowano 5 osób nieletnich. W 2024 roku w ostrowskim szpitalu hospitalizowano z powodu schorzeń związanych z narkotykami 11 osób, a w związku z dopalaczami 35 osób. W 2024 roku odnotowano 5 osób niepełnoletnich będących pod wpływem narkotyków.

Tabela nr 6. Liczba osób hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z narkotykami i dopalaczami na terenie Ostrowa Wielkopolskiego w latach 2022 – 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba osób hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z narkotykami	1	17	11
Liczba osób hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z dopalaczami	12	46	35
Razem	13	63	46

Źródło: Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim.

3.3. Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim

Z danych ostrowskiej Komendy Powiatowej Policji wynika, że w 2022 roku odnotowano 648 interwencji domowych oraz zarejestrowano 279 sprawców przemocy domowej. We wskazanym okresie założono w sumie 279 „Niebieskich Kart” dla rodzin dotkniętych problemem przemocy. W 2023 roku odnotowano 774 interwencje domowe, zarejestrowano 480 sprawców przemocy domowej, a także założono 485 „Niebieskich Kart”. W roku 2024 odnotowano 730 interwencji domowych oraz zarejestrowano 350 sprawców przemocy domowej. We wskazanym okresie czasu założono 328 „Niebieskich Kart” dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.

Porównując ze sobą lata 2022 – 2024 można zauważyć wzrost liczby zatrzymanych nietrzeźwych kierowców, w tym rowerzystów. W 2023 roku zatrzymano 148 osób, a w roku 2024 - 182. Na przestrzeni lat zwiększyła się liczba zatrzymanych osób do wytrzeźwienia w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych.

W 2022 roku na terenie miasta miało miejsce 25 kolizji i wypadków z udziałem osób będących pod wpływem alkoholu, w 2023 roku odnotowano aż 33 kolizje i wypadki, natomiast w roku 2024 – 24.

Tabela nr 7. Działalność Komendy Powiatowej Policji w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2022 – 2024.

ROK	2022	2023	2024
Ogólna liczba interwencji domowych	648	774	730
Liczba sprawców przemocy domowej	279	480	350
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	279	485	328
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców, w tym rowerzystów	brak prowadzonej statystyki	148 (w tym 75 rowerzystów)	182 (w tym 80 rowerzystów)
Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia w Izbie Zatrzymań	505 (m) 71 (k)	523 (m) 63 (k)	600 (m) 59 (k)
Liczba kolizji i wypadków pod wpływem alkoholu	25	33	24

Liczba popełnianych czynów zabronionych przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii	152	150	156
Liczba wszczętych postępowań	110	128	133
Liczba przypadków udostępniania narkotyków innej osobie i udostępniania narkotyków w celu osiągnięcia korzyści majątkowej	12	2	0
Liczba przypadków posiadania narkotyków	223	203	194

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim.

**(m) – mężczyźni, (k) – kobiety.*

Problemy wynikające ze stosowania środków odurzających, czyli substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych potwierdzają informacje z Powiatowej Komendy Policji w Ostrowie Wielkopolskim. W ramach działań własnych Komenda prowadzi ciągły monitoring stanu zagrożenia bezpieczeństwa na terenie miasta, co pozwala na wytyczanie obszarów, w których należy podjąć czynności zmierzające do ograniczenia niekorzystnych zjawisk związanych z problemem narkomanii. Prowadzona przez policję analiza pozwala na właściwe rozmieszczenie sił w rejonach szczególnie zagrożonych i organizację działań prewencyjnych w rejonach osiedli, dyskotek, pubów i szkół.

Z danych Komendy wynika, że w 2022 roku odnotowano 152 czyny zabronione przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii, w 2023 roku czynów zabronionych wspomnianą ustawą zanotowano 150, natomiast w roku 2024 odnotowano 156 ww. czynów. Wobec powyższego Policja wszczęła w 2022 roku 110 postępowań dotyczących naruszeń ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w 2023 roku – 128, natomiast w roku 2024 wszczęto 133 postępowania.

3.4. Caritas Diecezji Kaliskiej - Ostrowskie Centrum Pomocy Caritas w Ostrowie Wielkopolskim

Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej z terenu naszego miasta zgłaszają się także po pomoc do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób z problemem narkotykowym i innymi uzależnieniami, prowadzonego wraz z Telefonem Zaufania oraz udzielaniem porad prawnych, zarządzanych od wielu lat przez Caritas Diecezji Kaliskiej przy współudziale Ostrowskiego Centrum Pomocy Caritas.

W 2022 roku przez Centrum objętych pomocą było 258 osób; w 2023 roku 166 osób, natomiast w 2024 roku - 99. Porad związanych z problemami uzależnień, w tym dotyczących narkotyków, w 2022 roku w Caritasie udzielono 35. Należy zaznaczyć, iż 5 rodziców zgłaszało problem uzależnienia dzieci od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Z kolei w 2023 roku udzielono 8 porad, a w roku 2024 - 9 porad. Porady dotyczyły głównie zagrożeń związanych z zażywaniem środków odurzających. Ponadto, w Ostrowskim Centrum udzielano informacji dotyczących możliwości i sposobu leczenia uzależnień oraz leczenia odwykowego. W punkcie udzielane były również bezpłatne porady prawne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

W Ostrowskim Centrum w ramach działającego Telefonu Zaufania udzielono w 2022 roku 31 porad, w 2023 udzielono ich 19, natomiast w 2024 roku - 12. W 2022 roku w Ostrowskim Centrum udzielono 111 porad w związku problemem

alkoholowym, 68 porad w związku z przemocą. W 2023 roku z powodu alkoholu udzielono 30 porad, a w związku z przemocą 9 porad; natomiast w 2024 roku alkohol stanowił przyczynę udzielenia 48 porad, z kolei przemoc - 15. Z pomocy i porad udzielanych w Centrum korzystają mieszkańcy naszego miasta w wieku od 19 do 67 lat.

Od stycznia do grudnia 2022 roku w schronisku dla kobiet, w tym kobiet z dziećmi, przebywało łącznie 28 osób w tym 14 kobiet i 14 dzieci. W roku 2023 było to 46 osób, tj. 18 kobiet oraz 28 dzieci. Natomiast w 2024 roku w schronisku przebywało 16 osób, w tym 9 kobiet oraz 7 dzieci. Podopieczne schroniska mogą liczyć na pomoc psychologa, pedagoga i prawnika. Otrzymują również wsparcie m.in. w załatwianiu formalności urzędowych, wskazania placówek zajmujących się terapią i profilaktyką uzależnień.

Tabela nr 8. Działalność Ostrowskiego Centrum Pomocy Caritas w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2022 – 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba udzielonych porad w związku z alkoholem	111	30	48
Liczba udzielonych porad w związku z przemocą	68	9	15
Wiek osób, którym udzielono pomocy	19-67 lat	22-59 lat	24-60 lat
Liczba dzieci i kobiet przebywających w Schronisku w Ostrowie Wielkopolskim	28 w tym (14 k i 14 dz)	46 w tym (18 k i 28 dz)	16 w tym (9 k i 7 dz)

Źródło: Ostrowskie Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowie Wielkopolskim.

*(k) – kobiety, (dz) – dzieci.

3.5. Fundacja Wsparcie

Celem pracy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i problemem przemocy domowej było udzielanie bezpłatnego poradnictwa oraz udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy dla osób z problemem uzależnień i przemocy oraz motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnień.

Na terenie miasta w latach 2022 – 2024 roku działał także punkt prowadzony przez Fundację „Wsparcie” przy ulicy Limanowskiego 40. Punkt udzielił w 2022 roku 133 porady prawne i psychologiczne w związku z problemem alkoholowym (w tym uzależnionym i DDA), w 2023 roku PIK udzielił 83 porady, natomiast w 2024 roku – 112 porad. Porady prawne i psychologiczne w PIK są udzielane przez psychologa, pedagoga, prawnika oraz certyfikowanego specjalistę w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych.

3.6. Fundacja „Głodnych Nakarmić”

Z możliwości uzyskania wsparcia w zakresie terapii w „Miejskim Punkcie Pomocy Doraźnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą, prowadzonym przez Fundację „Głodnych Nakarmić” od stycznia do grudnia 2022 r. skorzystało 5 osób. W roku 2023 były to 4 osoby, natomiast w roku 2024 – 3 osoby. Z pomocy w MOPD w 2022 roku skorzystało 25 osób mających problem z alkoholem, w 2023 roku – 20 osób. W 2024 r. pomocy udzielono 24 osobom.

3.7. Koło Ostrowskie Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta

W rozwiązywaniu i zapobieganiu problemowi o charakterze społecznym, jakim jest bezdomność, ważną rolę pełni noclegownia dla bezdomnych mężczyzn zagrożonych alkoholizmem. Za jedną z przyczyn bezdomności można uznać problem nadużywania alkoholu. W 2022 roku 20 osób korzystających z noclegowni dla bezdomnych mężczyzn było uzależnionych od alkoholu. 16 spośród tych osób skorzystało ze stacjonarnej formy zajęć edukacyjno-terapeutycznych, 1 osoba zdecydowała się na udział w spotkaniach grup samopomocowych AA.

W 2023 roku 19 osób korzystających z noclegowni dla bezdomnych mężczyzn było uzależnionych od alkoholu. 18 spośród tych osób skorzystało ze stacjonarnej formy zajęć edukacyjno-terapeutycznych, 1 osoba zdecydowała się na udział w spotkaniach grup samopomocowych AA.

Jak wynika z danych Towarzystwa w 2024 r. z noclegowni dla bezdomnych mężczyzn korzystało 26 osób uzależnionych od alkoholu. 20 spośród tych osób skorzystało również ze stacjonarnej formy zajęć edukacyjno – terapeutycznych, 1 osoba zdecydowała się na udział w spotkaniach grup samopomocowych AA.

3.8. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku objął pomocą okresową lub doraźną 1 798 rodzin, z czego 111 rodzin borykało się z problemem nadużywania alkoholu. Środki finansowe przekazane rodzinom z problemem alkoholowym w 2022 roku wyniosły 381 563,92 zł, co stanowi 2,58 % środków przeznaczanych przez MOPS dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy. W związku z przemocą w rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 343 rodziny i założył taką samą liczbę „Niebieskich Kart”.

W 2023 roku tą samą pomocą objęto ogółem 1 840 rodzin, z czego 99 rodzin borykało się z problemem nadużywania alkoholu. Środki finansowe przeznaczone w 2023 roku dla rodzin, w których występował problem alkoholowy to kwota 377 133,04 zł, co stanowi 2,25% ogółu środków przeznaczanych dla potrzebujących rodzin z terenu miasta. W związku z przemocą w rodzinie w 2023 roku MOPS objął pomocą 447 rodzin, w których realizowana była procedura „Niebieskie Karty”.

W 2024 roku MOPS objął pomocą ogółem 2 192 rodziny, z czego 84 rodziny borykały się z problemem nadużywania alkoholu. Środki finansowe przeznaczone w 2024 roku dla rodzin, w których występował problem alkoholowy to kwota 376 738,47 zł, co stanowi 1,95% ogółu środków przeznaczanych dla potrzebujących

rodzin z terenu miasta. W związku z przemocą w rodzinie w 2024 roku MOPS objął pomocą 501 rodzin i założył taką samą liczbę „Niebieskich Kart”.

Tabela nr 9. Dane obrazujące działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2022 – 2024, w tym zakresie pomocy uzależnionym.

ROK	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej MOPS	1 798	1 840	2 192
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny	111	99	84
Ilość środków finansowych przeznaczonych dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy	381 563,92 zł	377 133,04 zł	376 738,47 zł
Procent środków przeznaczonych dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy	2,58%	2,25%	1,95%
Liczba rodzin objętych pomocą w związku z przemocą w rodzinie i procedurą „Niebieskiej Karty”	343	447	501
Liczba rodzin objętych pomocą w związku z narkomanią	4	11	10
Środki przeznaczone na pomoc rodzinom w związku z narkomanią	11 424,00 zł	25 245,02 zł	25 952,00 zł
Procent środków przeznaczonych dla rodzin, w których występuje problem narkotykowy	0,08%	0,15%	0,13%

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim.

Jak wynika z informacji pozyskanych przez Wydział Spraw Społecznych, Referat Profilaktyki, poszczególne służby pomocowe działające na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego w latach 2022-2024 udzielały pomocy potrzebującym mieszkańcom. Ważnym zadaniem o charakterze naprawczym jest pomoc udzielana osobom uzależnionym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim.

W związku z narkomanią Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku objął pomocą 4 rodziny i przeznaczył na pomoc dla nich środki finansowe w wysokości 11 424,00 zł, co stanowi 0,08% całości środków przeznaczonych na pomoc rodzinom. Z kolei w 2023 roku pomocą objęto 11 rodzin. Na ten cel przeznaczono 25 245,02 zł, co stanowi 0,15% ogółu środków przekazywanych rodzinom potrzebującym. W roku 2024 pomocą objęto 10 rodzin oraz przeznaczono 25 952,00 zł, co stanowi 0,13% ogółu środków przekazywanych rodzinom potrzebującym.

W zależności od sytuacji rodziny pomoc udzielana jest w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego oraz pomocy rzeczowej. Przytoczone wielkości dotyczą tylko rodzin zdiagnozowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a osób i rodzin bez wsparcia jest znacznie więcej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim, przy ul. Limanowskiego 17 mieści się siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą

na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb. W ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego działają grupy diagnostyczno-pomocowe ds. przeciwdziałania przemocy domowej. W 2022 roku działało 419 grup, w 2023 roku – 1 395 grup, natomiast w roku 2024 – 1 539 grup.

3.9. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim

W Ostrowie Wielkopolskim funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień. Jest to podmiot leczniczy, który odgrywa niezwykle istotną rolę w procesie prowadzenia działalności profilaktyczno-psychoedukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

W 2022 roku z inicjatywy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego leczenie w ośrodku podjęło 11 osób, w tym 7 kobiet; w 2023 roku leczenie podjęło 15 osób, w tym 5 kobiet. W roku 2024 leczenie w ośrodku podjęło 9 osób, w tym 2 kobiety.

W 2022 roku terapię w związku z alkoholem i narkotykami ukończyło 48 osób.

W roku 2022 liczba współuzależnionych osób, które rozpoczęły terapię w Ośrodku wynosiła 392, w tym 341 kobiet; natomiast w 2023 roku terapię rozpoczęło 375 osób, w tym 331 kobiet. W 2024 roku liczba współuzależnionych osób z terenu Ostrowa Wielkopolskiego, które podjęły terapię w ostrowskim Ośrodku wynosiła 152, w tym 138 kobiet.

W ośrodku działa również grupa wsparcia dla Dorosłych Dzieci Alkoholików - tzw. DDA, w której terapię w 2022 r. podjęło 19 osób, w 2023 r. – 47 osób, natomiast w 2024 r. – 47 osób. Grupa spotyka się podczas zajęć, co umożliwia dzielenie się doświadczeniami i wzajemne wspieranie się. Uczestnicy zajęć realizują także indywidualne programy terapii w zgłaszanych obszarach zaburzeń funkcjonowania, które ustalane są z terapeutą prowadzącym. Do ośrodka zgłaszają się także osoby, które borykają się zaburzeniami funkcjonowania w obszarze uzależnień behawioralnych oraz relacji małżeńskich, partnerskich i rodzinnych. Ponadto pacjenci z podwójną diagnozą (nieleczoną wcześniej – psychiatryczną). Inne problemy, z jakimi zgłaszają się pacjenci to administracyjne zaniedbania w sytuacjach zawodowych, rodzinnych, majątkowych i zdrowotnych.

Tabela nr 10. Dane dotyczące działalności Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2022- 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba osób, które podjęły terapię w ośrodku, a kierowane były przez GKRPA dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego	11 w tym (7 k)	15 w tym (5 k)	9 w tym (2 k)
Liczba osób, które ukończyły terapię w związku z alkoholem i narkotykami	48	brak danych	brak danych
Liczba osób współuzależnionych, które podjęły terapię	392 w tym (341 k)	375 w tym (331 k)	152 w tym (138 k)
Liczba osób uzależnionych podejmujących terapię po raz pierwszy	brak danych	32	188

Źródło: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim *. (k) – kobiety

Z danych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień wynika, że w 2022 roku z terapii w związku z narkotykami i dopalaczami skorzystały 82 osoby. Z kolei w 2023 roku do Ośrodka z prośbą o udzielenie pomocy w powyższym zakresie zgłosiło się 86 osób. W 2024 roku z terapii w ośrodku skorzystało 56 osób z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

W 2023 roku w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej OPItU 32 osoby uzależnione podjęły terapię po raz pierwszy. Terapię pierwszorazową podjęło również 35 osób współuzależnionych. W roku 2024 terapię po raz pierwszy podjęło 188 osób uzależnionych oraz 108 osób współuzależnionych.

Tabela nr 11. Dane dotyczące charakterystyki i struktury populacji pacjentów Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2022- 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba kobiet	478	441	425
Liczba mężczyzn	332	303	367
Liczba osób z grupy wiekowej do 18 lat	5	6	10
Liczba osób z grupy wiekowej do 19-29	124	129	125
Liczba osób z grupy wiekowej do 30-64	630	568	615
Liczba osób z grupy wiekowej do 65+	51	41	42
Wykształcenie podstawowe	49	48	50
Wykształcenie zawodowe	162	139	167
Wykształcenie średnie	364	342	344
Wykształcenie wyższe	226	209	223
Osoby, które nie określiły wykształcenia	9	6	8

Źródło: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim.

Z danych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień wynika, że z pomocy Ośrodka korzysta więcej kobiet aniżeli mężczyzn. Najliczniejszą grupą wiekową osób korzystających z terapii stanowią osoby w wieku 30-64 lat. Na przestrzeni lat dominującą grupę stanowią także osoby z wykształceniem średnim, gdzie w 2022 roku z pomocy Ośrodka korzystały 364 osoby, w 2023 roku – 342 osoby, a w roku 2024 – 344 osoby. Liczną grupę osób korzystających z terapii w Ośrodku obejmują osoby z wykształceniem

wyższym. W 2022 roku z prośbą o pomoc do Ośrodka zgłosiło się 226 osób z wykształceniem wyższym, w 2023 roku – 209 osób, natomiast w 2024 – 223 osoby.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 19:00.

3.10. Straż Miejska w Ostrowie Wielkopolskim

Działająca w Ostrowie Wielkopolskim Straż Miejska w 2022 roku podjęła 11 interwencji związanych z alkoholem. Nie odnotowano żadnego zdarzenia z udziałem nieletnich. Nie odnotowano również żadnego przypadku przemocy w rodzinie w związku z nadużywaniem alkoholu przez osoby dorosłe. W roku 2023 podjęto 123 interwencje, natomiast w 2024 roku – 223.

Straż Miejska w ciągu 2022 roku wystawiła 8 mandatów karnych oraz 3 pouczenia za wykroczenia związane z alkoholem. W 2023 roku wystawiono 71 mandatów karnych oraz 1 pouczenie. W ciągu 2024 roku podjęto 223 interwencje, wystawiono 213 mandatów karnych oraz 4 pouczenia za wykroczenia związane z alkoholem.

Tabela nr 12. Dane dotyczące działalności Straży Miejskiej w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2022 – 2024.

ROK	2022	2023	2024
Ogólna liczba interwencji związanych z alkoholem	11	123	223
Liczba mandatów karnych	8	71	213
Liczba pouczeń	3	1	4

Źródło: Straż Miejska w Ostrowie Wielkopolskim.

3.11. Placówki wsparcia dla dzieci (świetlice)

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umożliwia prowadzenie świetlic opiekuńczo – wychowawczych z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. W latach 2022 – 2024 na terenie miasta prowadzone były 3 świetlice opiekuńczo-wychowawcze z programem socjoterapeutycznym. W 2022 roku w zajęciach uczestniczyło 74 dzieci, w 2023 roku – 80, natomiast w 2024 roku 71 dzieci. W świetlicach prowadzona jest praca wychowawcza ukierunkowana na działania, które mają pomóc dzieciom i nastolatkom podjąć trafne decyzje dotyczące wyborów, określenia systemu wartości, samodzielności myślenia, zachowań asertywnych i umiejętność radzenia sobie z presją rówieśniczą, jak również ukazujące alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.

Tabela nr 13. Dane dotyczące działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych z programem socjoterapeutycznym na terenie miasta w latach 2022 – 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba świetlic opiekuńczo-wychowawczych z programem socjoterapeutycznym na terenie miasta	3	3	3

Liczba dzieci biorących udział w zajęciach	74	80	71
---	----	----	----

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Referat Profilaktyki Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

3.12. Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny w Ostrowie Wielkopolskim

Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny w Ostrowie Wielkopolskim w 2022 roku objęła pomocą 8 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w 2023 roku – 8 dzieci, natomiast w roku 2024 – 4 dzieci. Statystyka ta dotyczy osób z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

3.13. Wydział Spraw Społecznych, Referat Profilaktyki

Realizacja programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) w szkołach to proces wdrażania programów profilaktycznych o udowodnionej skuteczności, których celem jest zmniejszenie problemów związanych z uzależnieniami i zachowaniami ryzykownymi wśród dzieci i młodzieży. W ostrowskich szkołach w latach 2022-2024 realizowane były programy profilaktyczne na poziomie uniwersalnym dla dzieci i młodzieży.

W 2022 roku realizowano „Program Unplugged”, w którym uczestniczyło 285 uczniów, 16 nauczycieli/ wychowawców, a także 185 rodziców. Kolejnym realizowanym programem był program „Przyjaciele Zippiego”, którego odbiorcami było 342 uczniów, 9 nauczycieli lub wychowawców oraz 60 rodziców. W tym roku realizowano także program rekomendowany pn. „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, w którym wzięło udział 576 uczniów, 23 nauczycieli lub wychowawców oraz 23 rodziców.

W 2023 roku zrealizowano „Program Unplugged”, w którym uczestniczyło 406 uczniów, 2 nauczycieli lub wychowawców oraz 45 rodziców. W programie „Przyjaciele Zippiego” udział brało 579 uczniów, 12 nauczycieli lub wychowawców oraz 70 rodziców. W programie „Debata” udział wzięło 60 uczniów, z kolei odbiorcami programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” było 775 uczniów, 18 nauczycieli lub wychowawców oraz 60 rodziców.

W 2024 roku zrealizowano program „Przyjaciele Zippiego”, którego uczestnikiem był 1 nauczyciel lub wychowawca. Z kolei odbiorcami programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” było 407 uczniów oraz 18 nauczycieli lub wychowawców.

3.14. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego (GKRPA) zwana dalej Gminną Komisją działa w zakresie następujących zespołów problemowych:

- Zespół opiniujący punkty sprzedaży napojów alkoholowych,
- Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- Zespół ds. procedury sądowego zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

3.14.1 Zespół opiniujący wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Zespół opiniujący Gminnej Komisji w 2022 roku podczas 33 posiedzeń wydał 78 postanowień dotyczących opinii o wydanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną i gastronomiczną napojów alkoholowych. W 2023 roku na 19 posiedzeniach wydał takich postanowień 82. Z kolei w 2024 roku podczas 15 posiedzeń Zespół wydał 61 postanowień.

3.14.2 Zespół ds. kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

W 2022 roku przeprowadzono 18 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego. W roku 2023 przeprowadzono 8 kontroli, natomiast w 2024 roku - 12.

3.14.3 Zespół ds. procedury sądowego zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego

W 2022 roku do Gminnej Komisji wpłynęło 68 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe, w tym 6 wniosków dotyczyło kobiet. W 2023 roku wpłynęło do GKRPA 80 wniosków, z czego 18 dotyczących kobiet. Z kolei w 2024 roku do Gminnej Komisji wpłynęło 47 wniosków, z czego 11 stanowiły wnioski dotyczące kobiet.

Rozmowy przeprowadzane były bezpośrednio z osobami zgłoszonymi, jak również z członkami rodzin. Nie wszystkie rozmowy kończą się decyzją o podjęciu leczenia, dlatego w takich sytuacjach komisja kieruje sprawę do sądu, który wszczyna procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego.

Do końca 2022 roku Gminna Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim 16 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Ponadto, w tym samym czasie Gminna Komisja skierowała 38 osób na badanie do biegłych sądowych w celu sporządzenia opinii psychiatryczno – psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania sposobu leczenia uczestnika postępowania. W ramach zespołu odbyło się 60 posiedzeń.

Do końca 2023 roku do Gminnej Komisji wpłynęło 80 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że ma problem z używaniem alkoholu. 18 z tych wniosków dotyczyło kobiet. Gminna Komisja skierowała w 2023 roku do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim 37 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. W celu sporządzenia opinii psychiatryczno – psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania sposobu leczenia uczestnika postępowania Gminna Komisja skierowała 74 osoby na badanie do biegłych sądowych. Zespół motywujący do podjęcia leczenia odwykowego odbył 54 posiedzenia.

Do końca 2024 roku Gminna Komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim 40 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Ponadto, w tym samym czasie Gminna Komisja skierowała 40 osób na badanie do biegłych sądowych w celu sporządzenia opinii psychiatryczno – psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania sposobu leczenia uczestnika postępowania. W ramach zespołu odbyło się 15 posiedzeń.

Tabela nr 14. Dane dotyczące działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego w latach 2022 – 2024.

ROK	2022	2023	2024
Liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe	68 w tym (6 k)	80 w tym (18 k)	47 w tym (11 k)
Liczba skierowanych osób na badanie do biegłych sądowych	38	74	40
Liczba skierowanych do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego	16	37	40
Liczba posiedzeń zespołu motywującego do podjęcia leczenia odwykowego GKRPA	60	54	15

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. *. (k) – kobiety

IV. LISTA AKTUALNYCH PROBLEMÓW WYNIKAJĄCYCH Z ANALIZY DANYCH STATYSTYCZNYCH

Badania ostatnich dziesięcioleci przyniosły wiele wyników dokumentujących silną zależność między poziomem konsumpcji alkoholu a wieloma problemami zdrowia i porządku publicznego. Alkohol „odpowiada” w 100% za takie komplikacje zdrowotne, jak zaburzenia psychiczne i behawioralne związane z alkoholem, zatrucia alkoholem, alkoholową marskość wątroby, choroby serca i nowotwory. Konsumpcja alkoholu związana jest również z zakłóceniami porządku publicznego i przemocą w rodzinie. Wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku. Dostępność ma więc wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów społecznych.

Konieczność realizacji zadań, które zapewnią skuteczne egzekwowanie przepisów w zakresie zmniejszania dostępności fizycznej alkoholu wynika również z NPZ. Zadania te umieszczone są w wykazie zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka uzależnień – zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, uzależnienie od alkoholu.

Badania wskazują, iż alkohol jest w Polsce powszechnie stosowaną używką. W ostatnich latach jego spożycie osiągnęło poziom powodujący trudne do zaakceptowania negatywne skutki zdrowotne, społeczne i ekonomiczne.

Tabela nr 15. Propozycje w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu wynikające z analizy pozyskanych danych.

Lp.	Sugerowane działania w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu w Ostrowie Wielkopolskim
1.	Obniżenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pozostających poza obiegiem prawnym (niewykorzystanych).
2.	Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach detalicznych (sklepy, w tym na stacjach paliw).

Uzasadnienie konieczności ograniczania dostępności alkoholu:

1. Bardzo niski, niekorzystny wskaźnik dotyczący liczby osób przypadających na jeden punkt sprzedaż napojów alkoholowych - im mniej osób, tym większa dostępność alkoholu. Badania i praktyka wyraźnie wskazują, że skrupulatna kontrola dostępności alkoholu może zmniejszać ilość problemów alkoholowych i poprawiać jakość życia mieszkańców danego obszaru.
2. Wartość sprzedanego alkoholu w placówkach handlujących alkoholem w Gminie Miasto Ostrowo Wielkopolski utrzymuje się na wysokim poziomie.
3. Czułym wskaźnikiem dużej dostępności alkoholu jest utrzymująca się na wysokim poziomie, w przedziale lat 2022-2024, kwota, którą rocznie przeznacza na zakup alkoholu każdy, statystyczny mieszkaniec (w tym dziecko).

Cele², to przyszłe stany, które zamierzamy osiągnąć dzięki konkretnym działaniom. Winny się odnosić do kluczowych, zidentyfikowanych problemów i być definiowane w kategoriach otrzymywanych korzyści. Cele powinny być opisane zgodnie z zasadą SMART, czyli konkretnie i prosto, mierzalnie, w sposób dający ocenić je realistycznie i w powiązaniu z czasem.

Z analizy danych, zebranych na potrzeby sporządzenia niniejszego Programu, wynikają wskazane niżej problemy w dynamicznym ujęciu lat 2022, 2023 oraz 2024.

Tabela nr. 16. Problemy wynikające z przeprowadzonych diagnoz i opracowane cele, możliwe do osiągnięcia w ramach realizacji Gminnego Programu.

PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY	CEL
Uczniowie sięgają po napoje wysokoprocentowe po raz pierwszy w wieku 10-13 lat.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie picia alkoholu, w tym opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez uczniów szkoły podstawowej. <u>Cel szczegółowy:</u> - Zapewnienie udziału w programach.
Przemoc rówieśnicza wśród uczniów oraz cyberprzemoc.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie zachowań uczniów w zakresie przemocy rówieśniczej. <u>Cel szczegółowy:</u> - Zapewnienie możliwości udziału w programie w zakresie przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy.
Rodzice podchodzą liberalnie do picia alkoholu przez ich dzieci.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie liberalnego podejścia rodziców do picia alkoholu przez ich dzieci.

² Nowoczesne zarządzanie projektami, redakcja Naukowa Michał Trocki. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa 2012.

	<u>Cel szczegółowy:</u> - Zapewnienie możliwości udziału rodziców w warsztatach w zakresie utrzymania abstynencji przez ich dzieci.
Duży procent osób dorosłych pije alkohol w sposób ryzykowny.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie liczby osób dorosłych pijących alkohol w sposób ryzykowny. <u>Cel szczegółowy:</u> - Zapewnienie odpowiedniej ilości projektów promocji zdrowia dla osób dorosłych pijących alkohol w sposób ryzykowny.
Przemoc domowa wśród osób dorosłych.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemocy w rodzinie. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej dla osób dorosłych doświadczających przemocy. - Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. - Zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc. - Zwiększenie kompetencji członków grup roboczych w zakresie pracy z osobami doświadczającymi przemocy stosującymi przemoc w rodzinie.
Szkody zdrowotne i rozwojowe u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie szkód zdrowotnych i rozwojowych u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zwiększenie dostępności pomocy socjoterapeutycznej u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. - Zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. - Zdobywanie lub zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny z problemem alkoholowym. - Poprawa relacji między rodzicami/opiekunami a dzieckiem.
Brak wiedzy wśród sprzedawców napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu. Duża łatwość zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie.	<u>Cel główny:</u> - Zwiększenie poziomu wiedzy w grupie sprzedawców napojów alkoholowych na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu. <u>Cel szczegółowy:</u> - Zapewnienie dostępu sprzedawców handlujących alkoholem do szkoleń na temat ustawowych zakazów sprzedaży i podawania alkoholu.

W mieście są rejony, w których jest niebezpiecznie w związku z awanturami wywoływanym przez osoby będące pod wpływem alkoholu.	<u>Cel główny:</u> Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miasta w rejonach, w których najczęściej gromadzą się osoby pijane. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie mieszkańcom bezpiecznego poruszania się w mieście.
Prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu. <u>Cele szczegółowe:</u> - Zapewnienie dostępu kierowcom do szkoleń i materiałów edukacyjnych w zakresie wpływu alkoholu na bezpieczeństwo prowadzenia pojazdu.
Uczniowie sięgają po substancje psychoaktywne w wieku 10-13 lat. 90,2% ankietowanych uczniów szkół podstawowych miało kontakt z narkotykami i innymi środkami psychoaktywnymi.	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie spożycia narkotyków, w tym opóźnienie wieku sięgania po narkotyki i inne środki psychoaktywne przez uczniów szkół podstawowych. <u>Cel szczegółowy:</u> - zapewnienie udziału w programach profilaktycznych na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków. - zapewnienie dostępu rodzicom do szkoleń lub warsztatów na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych. - zapewnienie dostępu do specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki narkomanii dla nauczycieli, pedagogów szkolnych i higienistek.

Zaproponowane cele spełniają warunki SMART są konkretne, mierzalne, akceptowalne, realistyczne i terminowe.

V. OCENA SPÓJNOŚCI ZE STRATEGIĄ ROZWOJU DLA OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030+

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 zachowuje spójność ze Strategią Rozwoju dla Ostrowa Wielkopolskiego z perspektywą do roku 2030+, stanowiąc rozwinięcie jej zapisów. Główne kierunki i zadania programowe odpowiadają wymienionym w tabeli celom strategicznym i celom operacyjnym Strategii Rozwoju dla Ostrowa Wielkopolskiego z perspektywą do roku 2030+.

W tabeli przedstawiono powiązanie planowanych zadań wskazanych w niniejszym programie oraz ww. Strategii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029	Strategia Rozwoju dla Ostrowa Wielkopolskiego z perspektywą do roku 2030+
<u>PLANOWANE ZADANIA</u> 2. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOŁOWE I NARKOTYKOWE POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE 22.1 Zapewnienie wsparcia terapeutycznego osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz członkom rodzin dotkniętych przemocą domową – poprzez terapię indywidualną, rodzinną i dla par. 2.2 Wsparcie psychologiczne i/lub psychoterapia dla osób z syndromem DDA. 2.3 Specjalistyczna pomoc i wsparcie dla rodziców, których dzieci mają problem z piciem alkoholu lub zażywaniem narkotyków. 3. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOŁOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, A TAKŻE UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH, A W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH ORAZ SPORTOWO – REKREACYJNYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH 3.1 Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom. 3.2 Finasowanie programów profilaktyki o naukowych podstawach i potwierdzonej skuteczności, w tym programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. 3.3 Finansowanie szkoleń i działań edukacyjnych w zakresie uzależnień behawioralnych dla uczniów, nauczycieli i rodziców w szkołach podstawowych i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miasto Ostrów Wielkopolski.	<u>CEL STRATEGICZNY</u> 1.1 MIASTO SZCZĘŚLIWE <u>Cel operacyjny</u> <u>1.1.1 Miasto Zdrowe</u> - Działania ukierunkowane na profilaktykę i promocję zdrowia oraz zdrowego stylu i trybu życia zapobiegające chorobom cywilizacyjnym - Promocja aktywności fizycznej - Działania na rzecz zdrowia psychicznego

3.4 Podejmowanie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego. 3.6 Finansowanie miejskich i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych i edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień, w tym behawioralnych, przeciwdziałania przemocy oraz promujących zdrowy styl życia. 3.15 Realizacja zajęć socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych w tym zapewnienie pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i ich rodzin.	
3. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNE I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, A TAKŻE UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH, A W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH ORAZ SPORTOWO – REKREACYJNYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH 3.4 Podejmowanie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego 3.16 Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży mieszkających na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego z realizacją programów profilaktycznych.	<u>CEL STRATEGICZNY</u> <u>1.1 MIASTO SZCZĘŚLIWE</u> <u>Cel operacyjny</u> <u>1.1.3. Miasto aktywne</u> - Aktywizacja młodzieży w celu włączenia ich w życie miasta - Rozwój i wsparcie sportu w zakresie szkolenia dzieci i młodzieży
4. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH 4.1 Wspieranie działań podejmowanych przez stowarzyszenia abstynenckie na rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia poprzez ograniczanie spożywania alkoholu i narkotyków.	<u>CEL STRATEGICZNY</u> <u>1.1 MIASTO SZCZĘŚLIWE</u> <u>Cel operacyjny</u> <u>1.1.4 Miasto dla każdego</u> - Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych

4.2 Realizacja resocjalizacyjnych/ niskoprogowych programów dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą.	
---	--

Zadania określone w zestawieniu wskazują, iż cele wyznaczone w Strategii Rozwoju dla Ostrowa Wielkopolskiego z perspektywą do roku 2030+, są spójne z zapisami Programu. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 stanowi integralne rozwinięcie Strategii, uszczegóławiając zadania skierowane na działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VI. OCENA SPÓJNOŚCI ZE STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY MIASTO OSTRÓW WIELKOPOLSKI NA LATA 2024-2029

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 zachowuje spójność ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski na lata 2024-2029, będąc rozszerzeniem jej zapisów. Analiza SWOT ww. Strategii określa mocne i słabe strony działań podejmowanych przez samorząd miasta:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, - odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, - realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, - prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym.	- występowanie problemu alkoholizmu i przemocy domowej w rodzinach.

SZANSE	ZAGROŻENIA
- brak barier finansowych i lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej, - wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców.	- stale rosnąca liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, - wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi, - zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki.

Analiza uwarunkowań Strategii dla obszaru „zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne” wskazuje na dostrzeganie wielu mocnych stron: zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych. Mimo licznych mocnych stron i szans w powyższym obszarze, wskazano także zagrożenia – stale rosnąca liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi, zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki. Przyjęto zatem realizowane w sposób ciągły kierunki działań:

- zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień oraz przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego,
- zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej,
- zapewnienie schronienia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej w celu odizolowania od sprawców przemocy,
- kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych.
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej,
- podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii.

Należy zaznaczyć, iż zawarty w Strategii Cel strategiczny 2. Wzmacnianie potencjału rodzin, troska o rozwój dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej zakłada kierunki działania w postaci m. in. sprawnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej, poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Powyższe dane wskazują, iż główne kierunki i zadania Gminnego Programu odpowiadają wymienionym kierunkom działania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski na lata 2024-2029.

VII. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE WSPÓŁREALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

W realizacji zadań będą brały udział następujące podmioty:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim.
3. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim.
4. Organizacje pozarządowe, którym zlecane są zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
5. Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim.
6. Straż Miejska w Ostrowie Wielkopolskim.
7. Placówki oświatowe.
8. Inne podmioty, których działalność ma na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

VIII. PLANOWANE ZADANIA W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO NA LATA 2026-2029

1. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU, NARKOTYKÓW I OSÓB ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIEM.				
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ
1.1	Prowadzenie placówki leczenia od alkoholu, narkotyków prowadzącej terapię dla osób uzależnionych.	- liczba osób objętych terapią w placówce, - liczba nowych pacjentów przyjętych w placówce, - liczba przeprowadzonych sesji terapeutycznych indywidualnych, - liczba przeprowadzonych sesji grupowych, - liczba godzin terapii zrealizowanych w placówce.	SP ZOZ OPiTU	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
1.2.	Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.	- liczba przeszkolonych osób z personelu medycznego, - liczba przeprowadzonych szkoleń / warsztatów, - liczba jednostek ochrony zdrowia, których pracownicy zostali objęci szkoleniem.	SP ZOZ OPiTU	Pracownicy ochrony zdrowia, w szczególności osoby mające bezpośredni kontakt z pacjentami.
1.3	Szkolenia, konferencje, narady i superwizje kliniczne dla pracowników lecznictwa odwykowego.	- liczba zorganizowanych szkoleń specjalistycznych, - liczba uczestników szkoleń, - liczba godzin dydaktycznych zrealizowanych w ramach szkoleń, - liczba zorganizowanych konferencji branżowych, - liczba uczestników konferencji,	SP ZOZ OPiTU	Osoby zatrudnione w SP ZOZ OPiTU.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2026 - 2029

1.4	Działania rehabilitacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu po zakończonej terapii (np. warsztaty radzenia sobie ze stresem, ze złością, warsztaty z zakresu komunikacji, rozwiązywania konfliktów itp.).	- liczba przeprowadzonych porad lub spotkań roboczych dla kadry terapeutycznej, - liczba przeprowadzonych superwizji klinicznych, - liczba terapeutów objętych superwizją kliniczną, - liczba przygotowanych i rozpowszechnionych materiałów szkoleniowych, - liczba placówek leczenia odwykowego, których pracownicy uczestniczyli w działaniach.	SP ZOZ OPiTU OPP	Osoby uzależnione od alkoholu, które: ukończyły podstawowy etap terapii odwykowej (stacjonarnej lub ambulatoryjnej), utrzymują abstynencję i są w procesie trzeźwienia, potrzebują dalszego wsparcia w utrwaleniu zmian i zapobieganiu nawrotom uzależnienia.
1.5.	Wdrażanie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii w zakresie spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD).	- liczba opracowanych lub zaktualizowanych standardów i procedur dotyczących FASD, - liczba placówek, w których wdrożono standardy i procedury, - liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów lub spotkań informacyjnych dla specjalistów, - liczba uczestników działań szkoleniowych i informacyjnych, - liczba godzin szkoleniowych zrealizowanych w ramach zadania, - liczba materiałów edukacyjnych opracowanych i rozpowszechnionych,	SP ZOZ OPiTU OPP	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2026 - 2029

1.6	Telefon zaufania dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz współuzależnionych potrzebujących pomocy psychologicznej.	- liczba specjalistów przeszkolonych w zakresie profilaktyki, diagnozy i terapii FASD, - liczba zrealizowanych działań promujących wiedzę o FASD w środowisku lokalnym.		
1.7	Finansowanie świadczeń zdrowotnych wykraczających poza kwotę zobowiązania (nadlimity).	- liczba osób korzystających z telefonu zaufania, - liczba odebranych połączeń, - liczba osób skierowanych na dalszą pomoc/terapię. - liczba udzielonych świadczeń w ramach nadlimitów, - liczba osób korzystających ze świadczeń w ramach nadlimitów, - łączna wartość finansowa świadczeń nadlimitowych, - rodzaje świadczeń w ramach nadlimitów, - średni koszt świadczenia nadlimitowego na osobę.	SP ZOZ OPiTU	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
1.8	Poprawa i dostosowanie infrastruktury technicznej, funkcjonalnej oraz wyposażenia multimedialnego i edukacyjnego pomieszczeń służących realizacji zadań z zakresu profilaktyki i leczenia uzależnień.	- liczba wyremontowanych pomieszczeń, - liczba doposażonych pomieszczeń, - liczba zakupionego sprzętu i wyposażenia, - powierzchnia wyremontowanych pomieszczeń, - liczba osób korzystających z doposażonych sal.	UM SP ZOZ OPiTU	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
1.9	Dofinansowanie szkoleń pracowników placówek leczenia uzależnień (certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień, instruktora terapii uzależnień).	- liczba przeszkolonych pracowników, - liczba uzyskanych certyfikatów, - liczba uzyskanych certyfikatów instruktora terapii uzależnień, - udział pracowników placówki przeszkolonych w stosunku do wszystkich pracowników.	Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego	Pracownicy SP ZOZ OPiTU

2. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE I NARKOTYKOWE POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE.				
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ
2.1	Zapewnienie wsparcia terapeutycznego osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz członkom rodzin dotkniętym przemocą domową – poprzez terapię indywidualną, rodzinną i dla par.	- liczba dorosłych uczestniczących w projektach wsparcia, - liczba dzieci uczestniczących w projektach wsparcia, - liczba par uczestniczących w projektach wsparcia, - liczba projektów wsparcia dla dzieci, - liczba projektów wsparcia dla rodzin/par, - liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych wsparciem.	SP ZOZ OPiTU	Osoby współuzależnione dorosłe i dzieci, rodziny/pary zagrożone problemami alkoholowymi lub narażone na przemoc domową.
2.2	Wsparcie psychologiczne i/lub psychoterapia dla osób z syndromem DDA.	- liczba osób z syndromem DDA korzystających ze wsparcia, - liczba realizowanych projektów wsparcia psychologicznego/psychoterapeutycznego.	SP ZOZ OPiTU	Osoby dorastające w rodzinach dysfunkcyjnych z problemem alkoholowym, które nie otrzymały odpowiedniego wsparcia w dzieciństwie.
2.3	Specjalistyczna pomoc i wsparcie dla rodziców, których dzieci mają problem z pićiem alkoholu lub zażywaniem narkotyków.	- liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem, - liczba rodziców korzystających z pomocy, - liczba realizowanych działań wsparcia, - liczba dzieci/młodzieży zgłaszających problemy z narkotykami (opcjonalnie).	SP ZOZ OPiTU	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego oraz ich rodzice.

3. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, A TAKŻE UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH A W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH ORAZ SPORTOWO - REKREACYJNYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH.				
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ
3.1	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.	- liczba szkoleń i warsztatów, - liczba projektów edukacyjnych - liczba uczestników.	SP ZOZ OPiTU PZ	Dzieci, młodzież, mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
3.2	Finasowanie programów profilaktyki o naukowych podstawach i potwierdzonej skuteczności, w tym programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.	- liczba programów, - liczba dzieci i młodzieży, - liczba rodziców i nauczycieli.	Instruktorzy programu profilaktyki Przygotowani nauczyciele dla realizacji programów	Dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół prowadzonych przez Gminę Miasto Ostrow Wielkopolski. Nauczyciele i pedagodzy, rodzice dzieci uczęszczających do tych placówek.
3.3	Finansowanie szkoleń i działań edukacyjnych w zakresie uzależnień behawioralnych dla uczniów, nauczycieli i rodziców w szkołach podstawowych i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miasto Ostrow Wielkopolski.	- liczba placówek objętych szkoleniami - liczba uczestniczących uczniów - liczba uczestniczących nauczycieli - liczba uczestniczących rodziców	Osoby o potwierdzonych kwalifikacjach SP ZOZ OPiTU	Dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół prowadzonych przez Gminę Miasto Ostrow Wielkopolski, Nauczyciele i pedagodzy, rodzice dzieci uczęszczających do tych placówek.
3.4	Podjęcie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	- liczba zorganizowanych zajęć, - liczba uczestniczących dzieci i młodzieży.	OPP	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2026 - 2029

3.5	Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki FASD, w tym wczesne rozpoznawanie ryzyka oraz udzielanie krótkiej interwencji medycznej dla osób zagrożonych spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych.	- liczba zajęć edukacyjnych, - liczba uczestników zajęć.	OPP PZ	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
3.6	Finansowanie miejskich i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych i edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień, w tym behawioralnych, przeciwdziałania przemocy oraz promujących zdrowy styl życia.	- liczba zorganizowanych kampanii, - szacunkowa liczba uczestników kampanii.	OPP PZ	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
3.7	Prowadzenie działań informacyjnych przeciwdziałających nietrzeźwości w miejscach publicznych oraz edukacja o konsekwencjach prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu i narkotyków.	- liczba przeprowadzonych działań informacyjnych, - liczba uczestników działań.	KPP/SM	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
3.8	Zakup i rozpowszechnianie wśród mieszkańców miasta materiałów informacyjno-edukacyjnych (książki, broszury, ulotki z profilaktycznymi treściami) dotyczącymi problemów narkomanii, nadużywania alkoholu, stosowania przemocy i uzależnień behawioralnych.	- liczba wyprodukowanych i rozdysponowanych materiałów edukacyjnych, - liczba odbiorców materiałów, - liczba przeprowadzonych kampanii społecznych.	PZ	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
3.9	Organizacja i finansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży i przestrzegania przepisów prawa.	- liczba zorganizowanych szkoleń, - liczba uczestniczących sprzedawców.	PZ	Sprzedawcy napojów alkoholowych z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
3.10	Organizacja i finansowanie szkoleń dla pracowników Wydziału Spraw Społecznych, Referatu Profilaktyki oraz Wydziału Spraw Obywatelskich, Referatu Ewidencji Działalności Gospodarczej.	- liczba zorganizowanych szkoleń, - liczba uczestniczących pracowników.	PZ	Pracownicy Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim.
3.11	Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wybranych grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemami alkoholowymi, narkotykowymi i uzależnieniami behawioralnymi.	- liczba zorganizowanych szkoleń, - liczba uczestników.	PZ	Osoby zajmujące się problematyką uzależnień oraz lokalni decydenci.
3.12	Organizacja i finansowanie lokalnych porad, seminariów, konferencji i szkoleń o tematyce dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu, środków psychoaktywnych, uzależnień	- liczba zorganizowanych wydarzeń (nara, seminariów, konferencji, szkoleń), - liczba uczestników.	UM WSS/RP OPP PZ	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2026 - 2029

	behawioralnych oraz stosowania przemocy, w tym zagadnień związanych z FASD.		Osoby o potwierdzonych kwalifikacjach	
3.13	Opracowanie diagnozy czynników ryzyka i czynników ochronnych w środowisku szkolnym, stanowiącej podstawę do prowadzenia działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych.	- liczba szkół przygotowujących diagnozę, - liczba uczniów objętych diagnozą.	Szkoły podstawowe	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
3.14	Realizacja działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych w szkołach i placówkach oświatowych dotyczących zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.	- liczba podejmowanych działań edukacyjnych i profilaktycznych, - liczba uczniów i uczestników objętych działaniami.	Szkoły podstawowe Inne placówki oświatowe	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
3.15	Realizacja zajęć socjoterapeutycznych i opiekuńczo - wychowawczych w tym zapewnienie pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i ich rodzin.	- liczba prowadzonych świetlic/zajęć, - liczba dzieci objętych wsparciem.	OPP	Dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym.
3.16	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży mieszkających na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego z realizacją programów profilaktycznych.	- liczba zorganizowanych programów, - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w wypoczynku.	OPP	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego, w szczególności z rodzin z problemem uzależnień.
3.17	Finansowanie lokalnej diagnozy uzależnień.	- liczba przeprowadzonych diagnoz uzależnień, - liczba osób objętych badaniami (respondentów), - liczba instytucji zaangażowanych w realizację diagnozy.	UM/WSS/RP PZ	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

4. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH.				
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ
4.1	Wspieranie działań podejmowanych przez stowarzyszenia abstynenckie na rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia poprzez ograniczanie spożywania alkoholu i narkotyków.	- liczba stowarzyszeń abstynenckich objętych wsparciem finansowym lub organizacyjnym, - liczba uczestników działań organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie - liczba godzin zajęć profilaktycznych zrealizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie - liczba kampanii, warsztatów, spotkań, konferencji, grup wsparcia. - liczba działań, - liczba osób objętych wsparciem.	OPP	Osoby utrzymujące abstynencję od alkoholu, narkotyków.
4.2	Realizacja resocjalizacyjnych/niskoprogowych programów dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą.	- liczba działań, - liczba kobiet, - liczba dzieci.	OPP	Osoby uzależnione (w tym bezdomne) i ich rodziny oraz dotknięte przemocą.
4.3	Realizacja programu wsparcia dla kobiet, w tym dla kobiet z dziećmi zagrożonych przemocą w rodzinie.	- liczba szkoleń, - liczba uczestniczących w szkoleniach.	OPP	Osoby doznające przemocy, ofiary i świadkowie przemocy domowej.
4.4	Dofinansowywanie szkoleń edukacyjnych w zakresie problemów uzależnień i przemocy wśród osób starszych.		OPP	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

5. PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 13 ¹ I 15 USTAWY O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI ORAZ WYSTĘPOWANIE PRZED SADEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO.				
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ
5.1	Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Ostrowie Wielkopolskim oraz Strażą Miejską w Ostrowie Wielkopolskim w związku ze stwierdzeniem naruszenia zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, sprzedaży alkoholu nieletnim, na kredyt lub pod zastaw.	- liczba przeprowadzonych kontroli, - liczba punktów objętych kontrolą (procentowy udział wszystkich punktów sprzedaży w gminie objętych kontrolą w danym okresie), - liczba wspólnych działań/kontroli przeprowadzonych z Policją i Strażą Miejską, - liczba spraw zakończonych interwencją służb, - liczba wniosków o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż alkoholu przekazanych do organu wydającego zezwolenie.	GKRPA SM KPP UM/WSS/WSO	Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych. Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego w tym osoby niepełnoletnie.

6. POMOC SPOŁECZNA OSOBOM UZALEŻNIONYM I RODZINOM OSÓB UZALEŻNIONYCH, DOTKNIĘTYCH UBÓSTWEM I WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM I INTEGROWANIE ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM TYCH OSÓB Z WYKORZYSTANIEM PRACY SOCJALNEJ I KONTRAKTU SOCJALNEGO.				
Lp.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ
6.1	Świadczenie wsparcia i pomocy osobom oraz rodzinom zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.	- liczba udzielonych świadczeń pomocy społecznej, - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy.	MOPS	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
6.2	Świadczenie wsparcia i pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin dotkniętych problemem narkotykowym.	- liczba dzieci objętych wsparciem, - liczba udzielonych świadczeń terapeutycznych, socjoterapeutycznych lub edukacyjnych.	PCPR OPP	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

7. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA MIASTA OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO.				
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIK REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ
7.1	Realizacja procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego dla osób uzależnionych od alkoholu.	- liczba osób zgłoszonych do GKRPA, - liczba osób, które podjęły dobrowolne leczenie odwykowe w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, - liczba wniosków skierowanych do sądu.	GKRPA	Osoby zgłoszone do procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego.
7.2	Kierowanie osób do biegłych sądowych celem ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu oraz wskazania odpowiedniego rodzaju zakładu lecznictwa odwykowego. Finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydanych przez biegłych sądowych.	- liczba osób skierowanych do biegłych, - liczba sporządzonych opinii, - liczba badanych osób.	GKRPA Biegli sądowi	Osoby naruszające przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7.3	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, w tym ocena zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej, zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	- liczba opiniowanych wniosków o wydanie zezwoleń, - liczba wniosków zgodnych z uchwałami Rady Miejskiej, - liczba wniosków odrzuconych z powodu niezgodności lokalizacji.	GKRPA	Mieszkańcy Ostrowa Wielkopolskiego.
7.5	Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży.	- liczba przeprowadzonych kontroli, - liczba punktów objętych kontrolą (procentowy udział wszystkich punktów sprzedaży w gminie objętych kontrolą w danym okresie), - liczba kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, - liczba kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, - liczba stwierdzonych nieprawidłowości/naruszeń przepisów, - liczba wniosków o cofnięcie zezwolenia.	GKRPA UM/WSS/WSO	Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych. Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego

IX. KOORDYNOWANIE ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU

Realizacja zadań Gminnego Programu koordynowana jest przez Wydział Spraw Społecznych, Referat Profilaktyki Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

X. FINANSOWANIE ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU

1. Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą:

- z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Plan wydatków gminnego programu na lata 2026 – 2029 zostanie określony w uchwale budżetowej obowiązującej w danym roku w dziale 851 – Ochrony zdrowia, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz w dziale 851 – Ochrony zdrowia, rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii.
- ze środków finansowych realizatorów Gminnego Programu (np. organizacji pozarządowych).
- z pozyskanych środków zewnętrznych, np. dotacji.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

Za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dalej zwana Gminną Komisją jej członkowie otrzymywać będą wynagrodzenie wg następujących zasad:

1. Za udział w posiedzeniu plenarnym członkowie Gminnej Komisji otrzymają wynagrodzenie w wysokości 16% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2025 roku.
2. Za udział w pracach zespołów członkowie Gminnej Komisji otrzymają wynagrodzenie w wysokości 16% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2025 roku.
3. Za mierzenie odległości pomiędzy punktami sprzedaży alkoholu wyznaczeni przez Przewodniczącego lub Zastępcę Przewodniczącego Gminnej Komisji, członkowie Gminnej Komisji otrzymają wynagrodzenie w wysokości 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2025 roku.
4. Podstawą wypłacania wynagrodzenia jest obecność Członków Komisji na posiedzeniu plenarnym lub zespołu Gminnej Komisji potwierdzona podpisem na liście obecności. W przypadku mierzenie odległości pomiędzy punktami sprzedaży alkoholu podstawę wypłaty stanowić będzie notatka z pomiaru. Z ww. danych sporządza się listę zbiorczą zatwierdzoną przez Przewodniczącego lub Zastępcę Przewodniczącego Gminnej Komisji.
5. Podstawę wynagrodzenia zaokrągla się do pełnych złotych.
6. Termin wypłaty wyznacza się do 10 dnia każdego miesiąca z dołu.

XI. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
6. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
7. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
8. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych,
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie funkcjonowania podmiotów leczniczych sprawujących opiekę nad uzależnionymi od alkoholu,
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
12. Rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
13. Strategia Rozwoju dla Ostrowa Wielkopolskiego z perspektywą do roku 2030+,
14. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski na lata 2024-2029.

XII. WYKAZ SKRÓTÓW

NPZ – Narodowy Program Zdrowia.

SP ZOZ OPiTu – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim.

OPP - Organizacje pozarządowe oraz podmioty wskazane w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

PZ – Podmiot zewnętrzny.

KPP - Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim.

SM - Straż Miejska w Ostrowie Wielkopolskim.

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

UM - Urząd Miejski.

UM WSS/RP - Urząd Miejski, Wydział Spraw Społecznych, Referat Profilaktyki.

UM WSO/RED - Urząd Miejski, Wydział Spraw Obywatelskich, Referat Ewidencji Działalności Gospodarczej.

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

KCPU - Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

DDA - Dorosłe Dzieci Alkoholików.

Uzasadnienie

Obowiązek opracowania wspólnego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii został nałożony ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta wprowadziła istotne zmiany w przepisach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z przepisami ww. ustaw, realizacja zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień powinna odbywać się w formie uchwalonego przez radę gminy programu, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Gminny Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Częścią gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Gminny Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień, odpowiadającą na zdiagnozowane potrzeby społeczności lokalnej. W związku z tym dokonano analizy problemów alkoholowych i narkotykowych w Ostrowie Wielkopolskim. Gminny Program na lata 2026 – 2029 opracowano na podstawie zebranych danych oraz doświadczeń z realizacji zadań w latach 2022 – 2024. Dane liczbowo-opisowe zostały uzyskane od podmiotów realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 zachowuje spójność ze Strategią Rozwoju dla Ostrowa Wielkopolskiego z perspektywą do roku 2030+. Projekt Gminnego Programu został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Prezydent Miasta

Beata Klimek